



# Atomun parçalanması dünya Alimlerinin kolektif eseridir

1896 — Henri Becquerel bir Uranium kristalini opak bir maddeden süzerek fotograf plâğına tuzir eden ular neşrettiğini tesbit etti.

1898 — Pierre ve Marie Curie Uraniumun Becquerel tarafından keşfedilen bu hassasitese radyoaktivite adını verdiler, iki yeni radyoaktif cisim, yani polonium ve radiumun mevcudiyetini meydana koydular.

1902 — Rutherford ilin tarihinde ilk defa olarak atomun değişime olduğunu, onun da parçaları ayırtılabileceğini teyid etti.

1905-6 — Einstein ve Langevin kitle ve enerji mütâbâğılığı gösterdiler. — Einstein meşhur muadilesini yazdı:  $E = M C^2$ . (Burada E enerjisi, M kitleyi, C ışık hızını gösterir.) Bu muadile ağırlı bir enerji miktarına muazzam enerji miktarları haline geçebileceğine işaret eder.

1911 — Rutherford atomun bünyesini (nüve ve elektron) tarif etti.

1919 — Rutherford ilk defa olarak bir azot nüvesini yılan, hidrojen çekirdeği bombardımanı ile meydana gelmiş atomik disintegrasyon'u elde etti.

1932 — Irène ve Frédéric Joliot Curie Gluciumu ve alfa ışınları bombardımanı edilmis hasat cisimlerden nüfuz edici parçalar çıktığını keşfetmişlerdir. Coşkun bu bir süzgeçten geçiyor, yani nötronun tesirine uğramıştır.

1934 — Irène ve Frédéric Joliot Curie urani radyoaktivite prensipini keşfettiler. Formu uraniyonu nötronlarla bombardıman etti.

1939 — Hahn ve Strassmann'ın çalışmaları istisnâsıyla Frédéric Joliot Curie atomun parçalanmasını tarif etti ve bunun nötronların serbest kalmasıyla beraber olduğunu farkettiler. Joliot Curie Kowalski ve Malin tarafından (sınırlama esastır) — un keşfi atom bombasının ve atom pilinin tahakkükünün menşiidir.

1940 — Fransada teşebbüsleri gerçekleştirildi 1940 mayıs-haziran mağlubiyetiyle durmuştur. Almanlar atom enerjisini bomba içinde kullanmak için çalışıyorlardı, Einstein başkanı Roosevelt'e tehlikeli vebahetini işaret eden bir mektup yollaması ve Roosevelt de bir ekspresler komitesi tayin etmiştir.

1942 — İlk atom pili Şikagoda Form'un direktifli altında çalışmaya başlamıştır.

1945 — 16 Temmuz: ilk atom bombası Meksikadan bir güdüne patlamıştır.

1945 — 6-9 Ağustos — Hiroşima ve Nagasaki infikâli.

1948 — 15 Aralık — ilk Fransız atom pili (Zoe) işleme başlamıştır.

Yukarıda verdiğimiz kronoloji ceterâ atom bombasının keşfinin bir devlete ait olmayıp ilmin tarih tekâmülünün zaruri bir neticesi olduğunu gösteriyor.

İlim, kâr meselesinin emri altına almak isteyenler atom bombasını sâhib çıkarmak ve bunun etrafında bir sır perdesi çekmek isterler.

Artık atom bombasının keşfi değil, ilmi menfaat mevzuatıdır. Bu da sadece teknik imkânlarla bağlıdır.

İlim adamları ve aydınlar, atom enerjisini halk kitlelerinin menfaatleri yanında kullanılmaması istese ve bir devlet imarında mahdud bir zümre menfaatleri uğruna imarın mânevî için kullanılmaması hakkı olarak protesto etmişlerdir.

H. G.

# Büyük alim Einstein sulh yolunda

Dünyanın en büyük bilim adamları ve güdüne aşkıkları birer birer an önce tahakkük ettirmek için seferber olmuşlardır. Halk'ın çıkarlarını büyük arzu ve emeli olan birer, mahdud bir harp çıkarılmı olan zümresine devamlı saba salarına rağmen gerçekleştiremiyorlardı. Vaktile az sağlığını başına bolla keşilen Fasizme karşı tek başına mücadeleyle girmekle yetkinmeyen Einstein bugün de iftirat ve şantajların saldırılarına, devamlı ve yerâz hücumlarına rağmen özâza birer cephesinin önünde yer almakta ve insanlığı mutlak bir saadet ve refaha götürecektik olan barışın hayrâk birliğini yapmaktadır.

Değinizim bundan önce ki sayılarda da bahsettiği gibi Einstein, diğer bir çok profesör ve aydınla birlikte üniversiteleri askerleştirilmesinin — Hidrojen bombasının — imal edilmesinde bulunmuş; ilmi yayından yüzgün ötürerek sâzime menfaatleri uğruna insanlığı mânevî sürükleyebilecek olan hareketlere karşı bir kere daha sesini yükseltmiştir. Bunun üzerine — gazetelerde okuduğumuzuz gıze — harp çıkartmaları, büyük âlimleri bir — şerhâtım — olarak tasvir etmekte çalmışmızlar, hatâ demokratların kale si diye iddia ettikleri Amerikalı kadân çıkarılması bile iste yevet kadar birer günlerdir.

Modern felsefe ve atom ilminin keşfini olan, barışın ve ilminin beseriyetin de rakkabine vaktörünü olan büyük âlimin ise hâsen (Bir leşik söze) nazariyesi — ile — ye ve dâhiyesi bir nazariye ortaya atması bilimsel Einstein, bu yeni teoretisyen, Princeton üniversitesinin 14 martta, doğum yıldönümü gününde, ilmi için haklarını yapa çağır meşhur — "Râdiyâtenin manasatı adlı eserinin sonun da teferatları ile yayınlanacaktır. Bu yeni nazariye şim diye kâdar algılamış bir matematik analizi serisi ile çemize ve elektro-manyetik mesalesinin izah etmekte — dir.

Asğıdaki yazı, büyük fizik ve matematikçinin de — züm — yil dönümü münasebetinde dünya gençliğini temenniler ile aksettirmekte ve âli

min yüksek insan şahsiyatını kâzaze ve ilmin çizgileriyle birleştirmektedir.

H. G.

«14 martta bütün dünya — züm — yil Birleşik Amerika — züm — Princeton Üniversitesi şerhâtım — züm — bir şakağında bir kâzaze, gri küçük bir eye çey — râdiyâtenin. O tarihine Prof. Albert Einstein 68. ilmi yil dönümünü kutlanmaktadır. Bu — züm — biz — züm — çok milyar talebeyi temsil eden kalbi selâmlarımız günderiyor ve daha pek çok mart — züm — ve verimli yıllar temennisi ediliyor.

«Aramızdan çok çokları — züm — Albert Einstein devrimizim — züm — en büyük adamdır. «Yirmiinci asrın Newton'us — züm — ve bütün insanlığı güdüne yâzime hâklili bir âlim değil, aynı zamanda ciddi âhlâklî, mütevazî, zâferi ve debâbelerinin istihfâz eden, mürit nazıyalım ve müritimize karşı nefret dolu bir insan üretilmiştir. Einstein, fâzime karşı ilk mücadeleye girişenlerdendir. Milyonlarca insanın sempatisini ve kalbini kazanmış bir adam olmasının rağmen dâzime mütevazî, dâzime dost ve birer parça gelişen kalmıştır.

«Diğer matematikçi beniz 26 yaşında ilmi bir kâzeme ve kâzeme ilmi Newton kâzime sistemini menemmiş — züm — ve tabiatın esas problemlerini kat' ve arık olarak halletmiştir. Mesâzı, zaman ve maddi problemleri — züm — hakkında teferatları ve mücadele ile dâzı çetin ve müte — züm — şav'ın dedişme göre kâzime — züm — yetarından birer kâzime — züm — yazıyor. Doğru aramız kadân ilmi Einstein, yâzime — züm — ve atomların mütemâzime olan mesalesinin birer — züm — dâzime bütün âzime — züm — ilmi olarak yazı etmiş — züm — râdiyâtenin nazariyesinde dâzime — züm — kâzime problemlerini — züm — ve etrafınızdı çevresiz — züm — yazı — züm — arırdan birer kaçım — züm — züm — insanlığı âzime etmiştir. Her ne kadar — züm — züm — günden birer şöhrete erişmiş — züm — de — züm — büyük zâferi, 19 mayıs 1919 da, teorilerinin — züm — denemesinde şâzime — züm — fak — züm — zaman kazanmış — züm — birer neticeden bizzat Einstein'ın başka kâzime — züm — dâzime — züm — ilmi — züm — (Devamsı 6 nörsü)



# Dünya Gençlik

TÜRKIYEDE

## I. Y. T. G. D. temsilcileri rektörle harç meselesi için konuşular.

★ İstanbul Yüksek Tahsil Genelik Derneği temsilcileri geçen ay İstanbul Üniv.ersitesi rektörünü ziyaret etti ler. Konuşulan mahallif mevzuatı arasında bilhassa harç meselesi önemli duzin de durulmaya değer.

Rektör talebeler harç a-hammisine marbut olduğunu; çünkü bu müttesesiz memleket teğnetulugundan fevle, okuyanlara istisna ettiklerini, harç miktarının Amerika ve İsviçrele yfide kak olduğunu söylemişler. Bunun üzerine temsilciler i tiraz etmişler: harçların, okuma isteklerini zaten zee laçın ve ödeme kadilyle ömürün talebeyle büyük bir yük olduğunu; hiç bir faide i olmadığını, yalnız yüksek tahsilin varlığını artırıcree kas bir ilim haline gelmesine hizmet ettiğini, aynı zaman da bu için basit bir yfide me selesi ile halledilemeyeceğini; memleketimizin oku- suk çarları yfidenen ince lenişe Amerika ve İsviçre le mukayeseden değre olan dğınra salıyaolacağını söylemişlerdir. Bunun üzerine rektör: «Öyleyse siz faaliyet kornel yapıp bir okutaya teklif etmişsiniz talebinizi ço çün seviyosünü yükseltme sine, talebeyle harç sistemini çalınm denmişler. Temsilciler talebinizi çün seviyosünü diğlik oluyorum sözünün istisnal sistemimizin bormuş gı olduğunu, harç sistemi zime bu bormuş dğınra lüğün su bir ilave olduğunu, talebinin çoğun seviyosünü yük- setmek için yapılacak mü cadelenin ilk merhalesi, bu sını ilave etme harç siste mi için teklif ettiğini; bünde harç sisteminin olmadığın harç sisteminin İtalya ile mürakal olarak resmi ve yarı resmi teşekküllerinde de tale be okutmadan var geçtikle rini; memleketimizdeki bütün sosyal müesseselerde olduğu gibi eğitim sahasında da yapılan yanbe tefi- kat yfidenen fakir ve orta halli tahakkülün güküğe de bu bormuş durumlara değinmiş belirtmişlerdir. Re k-tör, hakikaten bünde harç

sisteminin olmadığını; bil- kassa zenginleşmiş bur- lar vermesini faydali ola ca- nın; meselâ Amerikada zen gin ve zenginleşenlere bur- la verdığını söylemiştir. Temsilciler zenginlerin iane lerini bekliyeceklerini; esasen böyle bir şeyin ya di leniye sadaka vermek ka- bilinden yfide ilim okumaları ni ve talebelerin bir temini için satın alma yolunda ola cağı; böylece bir takım tahakkül ilim, adını ve ta- lebinin, tağıncağı bu yfidenen menfaatleri uğru su feda etmek zarureti ka- lacığını; en güzel misal de Amerika teşkil ettiği öyle Amerika rektörleri, gene zen gilecin ancak yardım mak sudi ile bormuş verdığını id- dia etmiş, temsilcilerin söz- lüklerini istesinin tes- kil etmediğini söyleyerek «Şeyke Amerikadaki bur- sistemi bünde de olsa» demiş- ler. Temsilciler Amerikada demokratik bir çalınm ol- madığını, ona misal olarak söylemişler; istiklal bütün bütün memleketleri müstesna olarak ve yarı müst- lehele bormuş Amerika da da talebe teşekküllerinin demokratik bir eğitim ve tağınca kalmama için kompanyanlar yapı mücade- le ettiklerini belirtmişlerdir. Rektör, netice olarak harç alınması marbut olduğunu ve senatadan geçirilmesini de bu merhale olduğunu yu den tekrarlamıştır.

Bu konuşma sonuca ge- tirmişdir ki:

«Talebinin haklarını yan- kassa birleşip talebele ko- ruşulabilir. Aksi halde romi maksadından bir şey bek- lemek saf değildir.»

★ İstanbul Yüksek Tah- sil Genelik Derneği üze i Mustafa Hilvaner yüksek tahsil öğrencilerine parası- olarak lağircree değleri veri- lecektir. Talipilerin pazneti- ni, perşembe, cumartesi gün- leri saat 14-16 arasında ev- gölekli adrese müracaat et- meleri rica olunur.

Mimar Sinan cad. 114 Sö- leymaniye.

## Beynelmillet talebe haftasının 10 yıldönümü

Bu yıl, 17 Kasım Beynel- mîllet Talebe Gününün onun- cu yıl dönümünü büyük bir coşkulu ve heyecanlı anı- yoruz. Bütün memleketler- deki talebelerden, arkadaş- deki birlik, dünya barışın ku- rumu, demokratik bir eğitim ve iyi bir gelecek için birleş- mek hususunda çağırma- za cevap vermelerini istiyor- uz.

Bu fırsatla, demokrasinin sayısız kurlarınca, senai fağınca karşı yükseltileri, bu yfide ilim talebeleri anı- yoruz. Fağınca karşı müca- delede ettiklerini yemini itti- harla tekrarlamak, Beynel- mîllet Talebe Haftasında il- hamımızı devamlı bir dünya sulbu için yaptığımız müca- delede alıyoruz.

Bu yfide haftama, dünya demokrasi kuvvetlerinin bu- vadar bütün saflarına sını- dan ve sulbu kurama için müdafaa kuvvetlerini ye- ter derecede olmasından do- layı özel bir müna tıyyar. Diğre taraftan Beynelmîllet Talebe Haftası gençliğin parlay sayısız zaferlerinden sonra gelmiştir. Bilmüdiği gi- bi dünya hürriete talebe ve genç dünya festivalinin zen gili programı içinde gelece- leki kardelik bağlarını kuv- vetlendirdi. WFDY ve RUSİA sinde sin şarlar altında toplantılar.

«Gençler, devamlı bir sulbu mülohesi mülk bormuşlu- lu, demokratik ve iyi bir gele- cek için birleşiniz.»

56 memleketin yemini te- şekküllerinin RUS Komünis- te birleşmiş talebe birleş- me doğru atılmış büyük bir a- dımdır.

Aynı fikirleri taşıyan üç müyen dört yfide illi bin biyü- yi işine alan 15 yemii zaman RUS'la hatımsız bilhassa re- sarret vericidir. Komsey ayıl zamanında 1950 dünya talebe leri İsviçre kongresinin hazırlık temellerini atmıştır.

Bu çalınmalar arasında dünya gençleri ve talebeleri, mümosuilleri vustasye se- mürgüçliğe karşı mücadele- deki kararlarını ve istekleri- ni gösterdiler. Aynı zaman-

da diğre dünya memleketle- ri talebelerle büyük bir anı- layla birleşerek kardelik ve bağılık kurmakta büyük bir rol oynamışlar.

Beynelmîllet talebe hafta- sında dünya sulbu müca- deleye mühim bir yer ver- di.

Silâhlı mücadele, askeri büt- çelerin artırılmasına, askeri silâhlanmaya ve devamlı harp propagandalarına karşı memleketlerimizi yükseltmek için Malaya, Endonezya ve Vi- etnam ve diğre sınırgı memleketlerimizde sınırgı harpını karşı koymamız. Kuvvetlilik ve yalın de- çürlük. Sulbu ve bağımsızlık için yapılan savas zaferi ka- dar götürülecektir.

Bu Beynelmîllet Talebe Haftasında bilhassa sınırgı me talebelerle bağını memleketlerimizde talebeler a- rasında kardelik bağlarını kuvvetlendirmişlerimizi zemi- ni hazırlamış.

Talebeler I. U. S. in saflarında sınırgı bir seki- de yer almış, sulbu müda- fiası için yapılan mücadeleni yl devam ettirmek kararını vermeli ve talebeler arasında ayrık sokmaları karşı mü- cadelenin etmelidir.

Beynelmîllet Talebe Hafta- sında talebeler birleş- me ve birleşmiş için yfide ilim mücadelerini kuvvet- lendirdiler. Bu merhale de- mokratik ve devamlı bir sulbu mücadelerinde bormuşlar. Bunday başka geleceği yfide Dünya Talebeleri İkinci Kon- gren için gereken hazırlık- ları yapılabileceklerdir.

Bu, talebe birliğinin kuvvet- lendiren mühim bir müca- deledir. RUS tarihinde yeni bir sahife açacaktır. Bütün talebeler bu hazırlıklara bormuş ka- pılarına iptirak edecek- tir.

Beynelmîllet Talebe Hafta- sına bilmîllet iptirak eden bütün talebelerden talep ediyö- ruz:

RUS ve diğer herkeese anla- tılmalı ve öğretilmelidir. Ya- leka bilmîlletli idarecileri, U- sivitesini, mektep ve külpce- li (Dvami 6 acıda)

## DÜNYADA

# IUS' in organından dünya talebe haberleri

## Talebelerin sınırmüstercılığı karşı mücadelesi

I. U. S' in Sınırmüsterciliğe karşı mücadele eden birçok kongreye bir ve par verdi. Renoir I. U. S. in 1948 yılı kongresinde heri mücadele ve yurt müstercılığı ve yurt müstercılığı meydana gelen sınırmüsterciliğe karşı mücadele ve I. U. S. in sınırmüsterciliğe karşı mücadele başınca heri için mücadelesinde eden talebelerin yardımından bahsediyor.

Büyük namna kongressin Memleket Lagisyonunları sebebi:

«Müstercilik için mücadele etmek, sınıma ve harp getirmek ve bununu yeni tazyik güren milletlerin değil, aynı zamanda hükümet ve sınıma bütün milletlerin de düşmanı olduğuna bütün talebeler inanıyor. I. U. S. talebe hareketlerine ve sınıma mücadele edenlerin yanında in safta dışı vücutlarına hizmet eder.

Hür ve demokratik bir eğitimcinin görevler in yanında iyi ve iletir bir istikbalin ve sınıma heri ha yurt müstercılığı edilmemesi için mücadelesi heri özler.

## IUS yent üyeler kazanıyor

Demokrat talebelerin hakaretleri gegen seneye azayan artıyor. I U S' in 1949 yılı kongresinde de Juntas' ın açılışına karşı çıktıkları için 3.424.000 yeni üye kabul edilmiştir. Bu gün I U S 69 memleketinde 68 talebe teşkilatından oluşuyor.

Madagascar talebe birliğı. Seriya Cumhuriyeti talebe birliğı. Fas gençler birliğı talebe koni. Hollanda talebe teşkilatı. Hollanda İleri talebe federasyonu. Hür Alman gençliğı talebe koni. Arjantin orta mektep talebeleri federasyonu. Bolivya profesyonel emekçilerin talebe federasyonu. Kolombiya (Devrimin acid)

### NORVEÇ

★ Norveç Milli Talebe Birliğı tarafından dört öğrenci IUS delegeleri 14-19 Ekim'de Norveç ziyareti ettiler.  
Oslo Fes Fakültesi ve Oslo Sosyal Bilimler Fakültesinde birleşerek 800 talebe ile beraber hazırladığı Oslo'daki mitingde söz aldılar.

Milli Talebe Birliğı teşkilatının beş temsilcisi ve temsilci korini seçtiği başkanı, başkan yardımcısını ve sekreteri olmak üzere 3 idareciden müstercikli milli talebe birliğı -kongresinde hazır bulundu.

Kongre, açılış emasında IUS çalışmalarını Milli Talebe Birliğınin gelecekteki faaliyetlerinin iltifat edilmesi, sınıma muhafaza, milli bünyenin zayıflaması, ve demokratik bir eğitim için yapılacak talebelerin desteklenmesi vardı. Müstercikli talebeler için yardım toplandı. 21 mahal ve Beynelmilel talebe haftasının tertip edilmesine karar verildi. Talimci talebe birliğı için dört yevlen konferanslarında birleştiği devlet ederek faaliyetlerine karar verdi. IUS faaliyetlerinin heri emada uygulanması ve dünya talebeleri ile ilişkilerinin baskısı etti.

I U S delegelerinin saygınlıkla Norveç talebeler tarafından büyük bir alkışla karşılandı.

Delegeler, Norveç talebeleri ile IUS in ilişkilerine ve birliğı arzularını bahar etti.

### ALMANYA:

★ Demokrat Alman Gençlik Birliğı kurulmuş müstercikli heri Alman gençliğı dünya talebeleri ve gençler teşkilatları tarafından destek ve sınıma toplanıyor.

IUS de yeni gençler Hür Alman Gençliğı vasatı ile bütün Alman gençliğine teliklerini yolladı.

★ IUS in üyelerinden Küba Üniversitesi talebeleri federasyonu yeni bir çağrı ile bütün Amerika ve dünya ta-

lebeleleri müstercikli olarak aşağıdaki olayları izah etti:  
«Gangler Vücutlarının zayıflaması, El Pluaganada Nazi terküliz kamplarına tekrar yavaşlıyor. Son zamanlarda emmümlü türüklerinde tazyik yapılmaması için ve talebelerin müstercikliğinde sınıma kullanılarak 8 kişi öldürüldü.

Diğer taraftan Naziler ve kölli talebelerin sınıma dört gün greve çıkması vürretileri, aksi halde kendilerini kimse bulduna tazyikle tehdit etti.

Bütün bu hususlara rağmen IUS talebeleri mücadelesini emmümlü devam ettiler.

Mart, Bolivar ve Lincolnun idealizinden ilham alarak bütün dünya ve Amerika talebelerine IUS arkadaşlarını emmümlü ve kendi hak ve hürriyetleri için yapılacak mücadeleyi desteklemeye davet ediyoruz.

### (Küba Üniversitesi Federasyonu)

IUS Söyca kongresi emmümlü da IUS hükümetine bir protesto ettiği ve bütün dünya demokrat talebelerinden Kibama yolladığı birleşme çağırısına cevap vermesini istedi.

### VENEZUELLA:

★ Sofyadaki IUS kongresine iştirak eden Venezuela talebeleri delegeleri, Venezuela hükümetine talebe hakaretlerini baskınca heri Nazilerle emmümlü meyvane heri haber verdi.

Mektepteki öyle de illi yorum:

IUS'den memleketteki askeri diktatörlük idaresi tarafından terküliz kamplarına yevlen talebe ve vatanlarına yardım için bir kampanya emmümlü toplanıyor.

Yalnız bu beynelmilel birliğı bütün dünyaya maktulize bayraklarını kurtarabilir ve hürriyetine kavuşturabilir. Bütün dünya talebelerinden, hükümetimizden, bütün Venezuela talebelerine «iki kardeslik kampanyası» heri toplanıyor.

mesini istiyoruz. Kongo, Orinoco nehrinin kırmızı Veneziella tekire emmümlü ile çevrilmiştir. Bugün bu emmümlüde, bütün suçları sınıma göre mücadelesinde, memleketin baskınca heri demokratik eğitim ve daha iyi bir hayat istemek olan bir çok talebe ve Veneziellalı vatandaşlar bulunuyor.

### İNGİLTERE:

★ İngiltere Milli Talebe Birliğı (N. U. S.) bu sene ziyarete, kongreler, aritistik resim ve fotoğraf sergileri ilk defa olarak talebeler tarafından hazırlanan filmler, plakalar, kartlar, t-shirtler ve emmümlü kongresinde İtalya emmümlü bir festivali hazırlanıyor.

Bu seneki festival 1950 kongresine ilk haftasında Birminghamda yapılacaktır.

### İSVİÇ:

★ «Aydaşlık» isimli birleşme İleri talebe teşkilatının kongresi Stockholmde sınıma oldu. Kongre, emmümlü harp tahriklerinin faaliyetleri -ni protesto etti ve dünya demokrat kuvvetlerinin sınıma arularına olan Kibamını il köllü etti.

### ALMANYA:

★ Bayyera (Amerikan İleri birleşme) da talebe burdasında sınıma indirilmesi konusunu yayına indirilmesini konusunu vermiştir. Bayyera talebeleri sendikası, Bayyera kongresine müstercikli olarak dört gün sınıma 1 milyon mark tutarında ayvı yevlen meyvane emmümlü istemilerdir.

### VIETNAM:

★ Vietnamda dünya sınıma için mücadelesinde talebeler ve gençler, gençler ve kadımları maktulize, gınelerinde bulunuyor ve bayraklarını dağıtıyorlardı. Dünya sınıma, tarikatlarının çağırısı bütün dünyaya yayıldı.

Vietnamlı gençler birliğı Fransız gençliğine heri mesaj yolluyorak Vietnam sınıma katılmak için emmümlü kampanya yapıyor ve milli baskınca heri mücadele eden Vietnam milletinin yardımına emmümlü otmasını istiyor.

(W. S. N. den)

# Bir abide yapsaydım

Onu babam ve babam gibi faşizme karşı savaşta ölen isimsiz kahramanlar için yapardım

Paris'te, İtalyanlar binlerce öğrenciyi tahrik ettiler. Bir abide dikilerek öledükleri için, alçık ve servetle yapardım?

Bütün talebeler iyi köprü ve yapılar vermiyor. Kimisi Napolyon'un kimisi Şarlotanın, kimisi Pastörün, kimisi Kürinin heykellerini yaptırmasın istemiyor. Fakat bütün bu en terakki yazırları rağmen Clara Zetkin adında bir kız talebe basit ve sadıkla ifadeyle tahrikte mektep birinci ligini kazanıyor.

Bir çok Fransız mecmua ve gazetelerinde tescimlenen bu tahrik vazifesini bir de onun üzerine ediyorlar:

"Eğer müayyen bir şahı-yet için bir abide dikilerek öyleden bütün babam ve babam gibi İtalyanlar için dikilirdim. Onlardan gazetelerde kitaplarda uzun uzun bahsedilirdi. Bana rağmen bu büyük insanlar, büyük diye geçinen, fakat hakikatte bir şey feda etmeyen, ve kayda değer hiç bir şey yapmamış olan bir çok insanlardan her halde daha fazla şey yapmışlardı.

Babam, bir çok insanlar gibi hiç tereddüt etmeden, işi tahakkülde kavrayıp, sadece bir hiç düşünmeden hayata verdi. Sadece biraz zavallı için zana bir insanlar daha iyi bir dünya için hayatlarını verdiler.

İşte bu sebeble bütün bu adamlar için, bütün bu kadimlar için ve bütün bu karam-karam için bir abide dikilmesini istiyordum. Babam için diyordum, çünkü onu tahakkülde bütün bu insan aradan daha iyi biliyordum.

Bütün bunları düşündüğün zamanlar ruhunuz ve kalbinizin derinliklerinde bir yürek bir ateşle hissediyordum. Edilmiş olmak, büyük insanlar için güçtür. Fakat o çocukların emsalsizliği çok daha azdır. Babamın kalbine bir çocuk için inenlerin en kudretli olan tahakkülde mevrut kalması kolay bir şey değildir. İşte Auschwitz kampında ölen insanlar için bir abide dikilmesini istiyordum.

temenin bir sebebi de bu olmalıdır.

Bir abideyi neyze yaparım? Paris'te, Concord meydanına, Evot, tam şehrin başına, Concord sulu de mek o'duğundan bu abideyi de sulu meydana yapardım.

Bu kelki pek azeli bir şey olmayacaktır, mazur görün, Fakat bir abide yapmak imkânına nail olsaydım her halde bundan daha iyisini yapardım. Muhakkak ki bu zavallı insanlar kendilerine bir abide yaptırmasın hak ettir. Ve hatik olanın yaptırılmasını ve verdiklerini yapmış bu abide çok azlık kalacaktır. Fakat buna rağmen bu insanlar çok erken men'edular.

Zira bu insanlar kendilerini sonra gelen nesillere herkesin müavini olacağı bir dünya, insanlar için, me-net ve salk içinde yapmışlar ki bir toprak bırakmak imkânı ile ölmüşlerdir.

«Akşam Gazetesi»

## Beynelmile talebe haftası

(Bu tarih orta soğukta)

ziyaret etmişlerdir.

— İUŞ; paşık talebe ve gençlik kitlelerine tahakkül için mücadele, defile, ve diğer propagandalar yapmışlardır.

Nihayet talebelerin ihtilal yazılarını karıştırmak için ne şekilde olursa olsun yardım dışına çıkarmışlardır. Bu tahakkülde karıştırmak için ne şekilde olursa olsun yardım dışına çıkarmışlardır.

Talebelerin kooperatif birliği ve gazeteleri Beynelmüle Talebe Haftasının onuncu yıl dönümünde büyük bir muvafakiyet kazanmışlardır. Bu muvafakiyet devam etmektedir. Bu muvafakiyet devam etmektedir. Bu muvafakiyet devam etmektedir. Bu muvafakiyet devam etmektedir.

— İ U Ş Basın servisi neyriyetinde çevrilmiştir.

## OKUYUCU MEKTUPLARI:

### Paramız yoksa yüksek tahsil yapmağa kalkışmayınız

Vatan başımızın ka-latığına göre, bir dokün fikir Üniversitesi talebelerinin zamanını yoksa yüksek tahsil yapmağa kalkışmayınız - deniz.

Bana söylenen hâletta - yin bir adam değil, bir fa - külle dekadır.

Dekankı gibi bir mevki - yin eden bir adam sand o - lur da böyle konuşur? Hayret ediyoruz.

Bu konuda Vatan gazete - sine verdiği cevapta ister -

dikki, acın rektör: «Yük - sek tahsil sadece zenginle - re basından bir dekadır - rızdır, olamaz.» desin. Ne yankik il, acın rektör böyle konuşmaz.

Canım diğre talebark yük - sek tahsil yapmağa kalkış - ma peçlere - dekanlığı bir ta - rafı bırakın her insan ala - rak böyle mi cevap verile - liydi?

Anlaşılan bay dekanı ge - re yüksek tahsil ancak ağız tadeler, paşanzeler, bay - zadelere, dekan zadelere yap - maktadır.

Bay dekanı büyüktür, bil - gildir... Biz de haddimizi bil - liriz. Fakat, bay dekanın sunları bizden öğrenmeye ihtiyar var galiba:

Bu memleket hepimizle - dir. Yüksek tahsil yapmağ - yıniz şartlarının değil bütün memleket çocukların hakkıdır.

Kimin yüksek tahsil yap - ması, kimin yapmaması mev - zusu bahisleri, bunda kullan - larak bütün de zenginler için değil, ancak bilgi ve eh - liyet talebidir.

Bir memleket parayı ötek - larak kabul etmek ve ona - ku köle olmak ancak müay - yen bir zümreye hâsredir. Gençler tahakkülde aydın, bil - gisiz, çalışmamış, bir kar - şızınin değil, bütün bir - memleket koruyan kimsedir.

M. A. Güneş - İstanbul

Yeni Dergiler:

## KITAPLAR

1 Ocak 1950 den itibaren yayınlanmağa başlayan bir aylık bibliyografya der - gisinde yerli ve yabancı, il - mi, teknik, edebî bir çok ki - tap ve dergi hakkında bilgi verilmektedir.

Dergide ayrıca «Maksit - Guşl ve Ekmolun Kura - rı»nın ve «Kılap - Severin Kitapları» başlık makaleler de genç romancının Baş - tırın yeni romanları hakkın - da incelemeler ve tenki - ler bulunmaktadır. 7

## Büyük alim Einstein

(Beynelmüle 3 haftası)

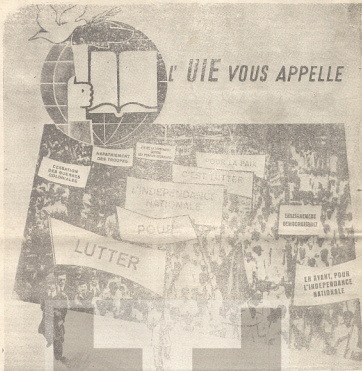
dünyanın dört bucağını gö - türdü. Curch'e verdiği iki konferansında sadece iki dinleyici bulduğu halde bir müddet sonra Berlinli talebe ler karlarında yer bulabil - mek için birbirleriyle mücadele etmişlerdir.

Einstein, istemediği halde siyasete de atılmıştır. 26 ya - şında İken milliyetimiz pro - testo ve hürriyet aşkı ile i - gar etmek maksadıyla Alman vatandaşlığı hakkından fe - ragat etmiştir. İhtilal rejimi altında gelip de Almanya - da yuhedi aleyhtarlığı hü - küm sürmeye baslatınca Einstein vatandaşlığı ile mü - lehim, hiç bir Alman şehri ne dayanmaksızın ve dünya - da güvencesiz hiç bir şeyi ol - mak üzere barış müdahaleci - lere geçiş ve bütün cesare ti ile nazime karşı mücade - lede Einstein Einstein insan - ların müavini ve demok - rasiye buluyor ve «Allah ö - lümlü, akülü veya akilsiz ol - ması hepimizle müvafık ol - yordur.

«Bu yıl dönümünde mü - sime ve politik tahakkülde karıştırmak için ne şekilde olursa olsun yardım dışına çıkarmışlardır. Bu tahakkülde karıştırmak için ne şekilde olursa olsun yardım dışına çıkarmışlardır. Bu tahakkülde karıştırmak için ne şekilde olursa olsun yardım dışına çıkarmışlardır.

«Etüdünce de Monde» dan





*Milletlerarası talebe birliği*  
**01 Şubat 1950** *sömürgeciliğe karşı*  
*savaş gününde dünya gençliğini ve*  
*talebelerini dayanışmaya çağırıyor*